

Raadsvoorstel

Zeewolde

Beoogd effect

Vaststellen van belastingverordeningen 2023

Beslispunten

1. Voor 2023 scenario 2 vaststellen
2. De volgende verordeningen voor 2023 vaststellen:
 - Onroerende zaakbelastingen
 - Toeristenbelasting
 - Forensenbelasting
 - Rioolheffing
 - Afvalstoffenheffing
 - Begraafrechten
 - Leges
 - Marktgeld
 - Precariobelasting
 - Havengeld
3. In 2023 een éénmalige korting van € 100,-- op de afvalstoffenheffing verlenen aan alle huishoudens en de kosten hiervan dekken door een eenmalige onttrekking uit de algemene reserve.
4. De 2e begrotingswijziging voor het dienstjaar 2023 vaststellen.

Inleiding

Jaarlijks wordt nagegaan of de tarieven van de gemeentelijke belastingen aangepast moeten worden. Die aanpassingen zijn normaliter gebaseerd op de verwachte stijging van de Prijs nationale bestedingen (Pnb) en de prijsmutatie Bruto Binnenlands Product. In de meest recente macro-economische verkenning van 7 september jl. is de aanpassing 4,9 % (Pnb) + 2,6 % (prijsmutatie BBP), ofwel 7,5 %.

In voorgaande jaren is deze methodiek meestal gevolgd. Voor 2023 is dat niet nodig, omdat, met name door de ontwikkelingen op de woningmarkt, de opbrengsten uit de gemeentelijke belastingen fors stijgen.

Dat geeft, vooral bij de onroerende zaakbelastingen ruimte om de tarieven te verlagen en daarmee de lokale lastendruk voor inwoners en bedrijven nagenoeg gelijk te houden/te verminderen. Dat past ook bij het streven om de lasten voor inwoners en bedrijven zo laag mogelijk te houden, passend bij het gewenste voorzieningenniveau.

Voor de andere belastingen is een verhoging met 7,5 % evenmin nodig, omdat daarmee fors meer opbrengst wordt behaald dan begroot. Dat past niet bij het streven om de lasten voor inwoners en bedrijven beheersbaar te houden. Daarom worden de meeste tarieven verhoogd met 3 %, zoals genoemd in de meicirculaire.

Uitzonderingen daarop vormen, naast de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de riool- en waterzorgheffing, waarbij naar een kostendekkendheid van 100 % wordt gestreefd en het hoge tarief voor de toeristenbelasting, dat aansluit bij het landelijk gemiddelde. Ook het havengeld voor pleziervaartuigen wordt meer dan trendmatig verhoogd naar aanleiding van de jaarlijkse marktconsultatie.

In de onderstaande tekst wordt verder uitgelegd welke gevolgen de bovenstaande uitgangspunten voor de diverse belastingsoorten hebben. Daarbij worden voor de ontwikkeling van de lokale lastendruk 3 denkbare scenario 's uiteengezet. De lokale stijging van de WOZ-waarde is +/- 19 % voor woningen (waardepeildatum 1 januari 2021) Eerst worden per scenario de uitgangspunten aangegeven, gevolgd door de gevolgen voor de lokale lastendruk. Die druk wordt gevormd door de bedragen aan onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en riool- en waterzorgheffing.

Ontwikkelingen lokale lastendruk

Scenario 1

In het eerste scenario is de opbrengst uit de onroerende zaakbelastingen doorgerekend met de trendmatige stijging van 3 %. Voor de niet-woningen is daarnaast rekening gehouden met de afschrijving. Daarom worden voor die categorie de tarieven met 4 % verhoogd. Voor de WOZ-waarde is uitgegaan van een gemiddelde WOZ-waarde van € 405.000 (was € 341.000)

De tarieven voor de afvalstoffenheffing en de riool- en waterzorgheffing zijn berekend met als uitgangspunt, dat zij 100 % kostendekkend zijn.

Het verhogen van het tarief ozb voor woningen met 3 % en met 4 % voor niet- woningen leidt tot een opbrengst van ruim € 11.300.000, terwijl een opbrengst van € 10.900.000 is begroot. Een positief verschil van ruim € 400.000. De forse meeropbrengst wordt veroorzaakt door de sterke stijging van de WOZ-waarden. In de onderstaande tabel ziet u de gevolgen voor de lokale lastendruk.

Belastingsoort	Aanslagbedrag 2022	Aanslagbedrag 2023	Vershil
Onroerende zaakbelasting	€ 561,-	€ 687,-	+ € 126,-
Afvalstoffenheffing	€ 351,- (meerper-soonshuishouden)	€ 377,- (meerper-soonshuishouden)	+ € 26,-
Rioolheffing	€ 142,-	€ 144,- (vast tarief)	+ € 2,-
Totaal	€ 1.054,-	€ 1.208,-	+ € 154,-

Die druk stijgt in dit scenario met € 154,-, ofwel 14,6 %.

Scenario 2

In het tweede scenario wordt de waardeverhoging van de woningen en niet-woningen gecompenseerd in de tarieven. Daarbij is de waardeverhoging voor de woningen in 2022 19 %, terwijl de prijzen voor de niet-woningen gelijk zijn gebleven. Uitgaande van de trend zou het tarief voor woningen dan met 16 % dalen, terwijl het tarief voor niet-woningen met 4 % zou stijgen, omdat daarbij ook rekening wordt gehouden met 1 % afschrijving. Dit leidt tot een opbrengst aan ozb van ruim € 10.100.000, terwijl een opbrengst van € 10.900.000 is begroot. Een negatief verschil van ruim € 800.000.

Belastingsoort	Aanslagbedrag 2022	Aanslagbedrag 2023	Vershil
Onroerende zaakbelasting	€ 561,-	€ 560,-	- € 1,-
Afvalstoffenheffing	€ 351,- (meerper- soonshuishouden)	€ 377,- (meerper- soonshuishouden)	+ € 26,-
Rioolheffing	€ 142,-	€ 144,- (vast tarief)	+ € 2,-
Totaal	€ 1.054,-	€ 1.081,-	+ € 27,-

In dit scenario stijgt de lokale lastendruk met € 27,-, ofwel 2,5 % en is het nadeel voor de inwoners het kleinst.

Scenario 3

Het derde scenario is een wijziging van de tarieven om tot een opbrengst te komen, die aansluit bij de gerealiseerde opbrengst van € 9.700.000 over 2022. Door de tarieven voor de ozb over de gehele lijn met 11,5 % te verlagen wordt die opbrengst gehaald. Dit geeft een tekort op de begroting van € 1.200.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de algemene middelen.

Belastingsoort	Aanslagbedrag 2022	Aanslagbedrag 2023	Vershil
Onroerende zaakbelasting	€ 561,-	€ 590,-	+ € 29,-
Afvalstoffenheffing	€ 351,- (meerper- soonshuishouden)	€ 377,- (meerper- soonshuishouden)	+ € 26,-
Rioolheffing	€ 142,-	€ 144,- (vast tarief)	+ € 2,-
Totaal	€ 1.054,-	€ 1.111,-	+ € 57,-

In dit scenario stijgt de lastendruk met € 57, ofwel 5,4 %.

Ontwikkeling en toelichting per belastingsoort

Onroerende zaakbelastingen

Voor woningen wordt over 2022 een waardeverhoging verwacht van gemiddeld 19 %, terwijl voor de niet-woningen wordt verwacht dat de waarden gelijk blijven. De gemeente is verantwoordelijk voor het vaststellen van de tarieven voor de onroerende zaakbelastingen.

De grondslag daarvoor is de waarde voor de Wet WOZ. Het beheersbaar houden van lokale lasten betekent dat het product van het tarief van de onroerende zaakbelasting en de WOZ-waarde voor het totaal van alle gemeenten niet sterker dan de bestuurlijk overeengekomen zogeheten macronorm mocht stijgen.

In 2020 is de macronorm na overleg tussen het Rijk en de VNG vervangen door de benchmark woonlasten, waarin naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. In de benchmark worden de gemeentelijke woonlasten en tariefontwikkeling per provincie gegeven, net als de landelijke en provinciale gemiddelden. Door deze vergelijking worden de onderlinge verschillen tussen gemeenten nog inzichtelijker.

Het overzicht vergelijkt binnen de provincie de tariefswijzigingen per gemeente en het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente. De invoering van een benchmark past goed binnen de autonome beleidsbevoegdheid van gemeenten over de lokale heffingen. De benchmark bevordert het lokale debat over de ontwikkeling van de autonome keuzes over de heffingen. Op lokaal niveau vraagt dit van gemeenten nog beter uitvoering te geven aan de bestaande verplichting om lastenontwikkelingen in de gemeentelijke begroting te onderbouwen.

De benchmark zorgt voor een betere vergelijking van lokale lasten tussen gemeenten door bijvoorbeeld de wettelijke verplichtingen aan gemeenten om in de begroting de ontwikkelingen toe te lichten. De verwachting is dat met deze vergelijking en de versteviging van het lokale debat de benchmark een effectiever instrument is om de gematigde lastenontwikkeling te borgen.

Zoals eerder weergegeven zijn er voor de ontwikkeling van de tarieven van de ozb meerdere scenario's denkbaar.

Scenario 1

Als wordt uitgegaan van de trend wordt een opbrengst van € 11.335.936,- verwacht. De tarieven zijn dan als volgt:

Belastingsoort	Tarief 2022	Tarief 2023	Ontwikkeling
Ozb niet-woningen eigendom	0,2357 %	0,2451 %	3,99 %
Ozb niet-woningen gebruik	0,1874 %	0,1949 %	4 %
Ozb woningen eigendom	0,1648 %	0,1697 %	2,97 %

Scenario 2

Als wordt uitgegaan van de rekenmethodiek met compensatie voor de waardestijging dan is de verwachte opbrengst € 10.139.647,-. De tarieven zijn dan als volgt:

Belastingsoort	Tarief 2022	Tarief 2023	Ontwikkeling
Ozb niet-woningen eigendom	0,2357 %	0,2451 %	3,99 %
Ozb niet-woningen gebruik	0,1874 %	0,1949 %	4 %
Ozb woningen eigendom	0,1648 %	0,1384 %	Minus 16,02 %

Scenario 3

De verwachte opbrengst met als uitgangspunt de gerealiseerde opbrengst in 2022 is € 9.699.451,-. De tarieven zijn dan als volgt:

Belastingsoort	Tarief 2022	Tarief 2023	Ontwikkeling
Ozb niet-woningen eigendom	0,2357 %	0,2086 %	Minus 11,5 %
Ozb niet-woningen gebruik	0,1874 %	0,1658 %	Minus 11,53 %
Ozb woningen eigendom	0,1648 %	0,1458 %	Minus 11,53 %

Riool- en waterzorgheffing

De gemeente is op basis van de Wet Milieubeheer verplicht om een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te hebben, waarin wordt beschreven hoe het afvalwater doelmatig wordt ingezameld en getransporteerd en voor welke prijs dit kan. Het tarief voor de riool- en waterzorgheffing mag niet meer dan kostendekkend zijn. Om in 2023 kostendekkend te zijn wordt voorgesteld het tarief te verhogen met € 2,- tot € 144,- wat een stijging inhoudt van 1,4 %.

Dit betekent slechts een lichte stijging, wat een gunstig effect heeft op de lokale lastendruk, terwijl er voldoende wordt gespaard voor de stijgende lasten van de uitvoering van de gemeentelijke watertaken.

De verwachte opbrengst is € 1.353.600.

Afvalstoffenheffing

De kosten voor de inzameling en verwerking van afval worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. De tarieven mogen niet meer dan kostendekkend zijn. In 2023 stijgen de lasten naar ongeveer € 3.300.000. Uitgaande van 100 % kostendekkendheid zijn de voorgestelde tarieven als volgt:

1.	Als dat perceel op 1 januari van het belastingjaar of, als de belastingplicht begint in de loop van het belastingjaar bij begin van de belastingplicht, wordt gebruikt door één persoon	€	292,-
2.	Als dat perceel op 1 januari van het belastingjaar, of als de belastingplicht begint in de loop van het belastingjaar bij begin van de belastingplicht, wordt gebruikt door meer dan één persoon	€	377,-
3.	Het tarief van de belasting, zoals genoemd in lid 1 of lid 2, wordt bij het gebruik van twee alternerend te ledigen restafvalcontainers van 240 liter, wat uitsluitend mogelijk is buiten de bebouwde kom van de gemeente, verhoogd met	€	528,-
4.	Als grove huishoudelijke afvalstoffen van gemeentewege worden opgehaald, bestaat de belasting per aanbieding van 1 m ³ afval of gedeelte daarvan;	€	31,90

Dit betekent voor een meerpersoonshuishouden een stijging van € 26,-.

De verwachte opbrengst is € 3.269.715.

Toeristenbelasting

Bij toepassing van het percentage van 3 % stijgt het hoogste tarief naar € 3,09 en het lagere tarief naar € 1,26. Het hoogste tarief ligt daarmee onder het landelijk gemiddelde, waar in 2022 bij aan is gesloten. Daarom wordt voorgesteld de tarieven als volgt vast te stellen, per persoon, per overnachting:

- a. in een hotel, pension, waaronder begrepen bed & breakfast, vakantiebungalows, vakantiewoningen en vakantieappartementen, al dan niet zijn verbonden aan een (vakantie)park € 3,15
- b. in andere onderkomens dan genoemd onder a, zoals camping-plaatsen, chalets en (sta)caravans, al dan niet verbonden aan een camping en overige (groeps)accommodaties, zoals jeugdherbergen en niet-beroepsmatig verhuurde ruimten € 1,26

Het forfaitaire tarief voor vaste standplaatsen bedraagt;

Standplaats	Aantal overnachtingen	Gemiddelde bezetting	Tarief laag	Heffings-Bedrag
Jaarplaats	55	3,0	€ 1,26	€ 207,90
Seizoenplaats	49	3,1	€ 1,26	€ 191,35
Voorseizoenplaats	22	2,5	€ 1,26	€ 69,30
Naseizoenplaats	12	2,2	€ 1,26	€ 33,25
Gebroken seizoenplaats	34	2,3	€ 1,26	€ 98,50

En

Standplaats	Aantal overnachtingen	Gemiddelde bezetting	Tarief hoog	Heffings-Bedrag
Jaarplaats	55	3,0	€ 3,15	€ 519,75
Seizoenplaats	49	3,1	€ 3,15	€ 478,45
Voorseizoenplaats	22	2,5	€ 3,15	€ 173,25
Naseizoenplaats	12	2,2	€ 3,15	€ 83,15
Gebroken seizoenplaats	34	2,3	€ 3,15	€ 246,30

De verwachte opbrengst bedraagt € 3.024.000,-.

Hierbij is uitgegaan van de cijfers over overnachtingen in Zeewolde over de periode vanaf 2015 tot en met 2021. Uitgezonderd 2020 – het jaar met de strengste Coronamaatregelen – laten die cijfers een stabiel beeld van rond 1.100.000 overnachtingen zien. Het merendeel daarvan zijn overnachtingen in Centre Parcs De Eemhof, die in het hogere tarief vallen. Voor deze opbrengst is uitgegaan van 900.000 overnachtingen in accommodaties, die in het hogere tarief vallen en 150.000 overnachtingen tegen het lagere tarief.

Forensenbelasting

De tarieven zijn met 3 % verhoogd. De belasting bedraagt als de waarde in het economische verkeer:

a. nihil is of niet meer is dan € 125.000, -	€ 386,00
b. meer is dan € 125.000,-, maar minder dan € 150.000,-	€ 481,00
c. meer is dan € 150.000,-, maar minder dan € 175.000,-	€ 584,00
d. meer is dan € 175.000,-, maar minder dan € 200.000,-	€ 693,00
e. meer is dan € 200.000,-, maar minder dan € 225.000,-	€ 801,00
f. meer is dan € 225.000,-, maar minder dan € 275.000,-	€ 922,00
g. meer is dan € 275.000,-, maar minder dan € 325.000,-	€ 1.054,00
h. meer is dan € 325.000,-, maar minder dan € 375.000,-	€ 1.190,00
i. meer is dan € 375.000, -	€ 1.336,00

De verwachte opbrengst bedraagt € 413.000,-.

De opbrengst stijgt namelijk niet alleen door de verhoging van de tarieven, maar ook door meer bouw van nieuwe recreatiewoningen en de gestegen WOZ-waarden, waaraan de hoogte van de forensenbelasting is gekoppeld.

Leges

Gelet op artikel 229b van de Gemeentewet en de (on)mogelijkheden tot kruissubsidiëring als gevolg van Wabo en Europese Dienstenrichtlijn is de tarieventabel leges in drie titels onderverdeeld:

- Titel 1 Algemene dienstverlening
- Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning
- Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn

Door de voorgenomen invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2023 veranderen de tarieven per medewerker en de verwachte baten en lasten. In de loop van 2022 is hiernaar uitvoerig en zorgvuldig onderzoek gedaan. De uitkomsten van dit onderzoek leiden tot de onderstaande gevolgen voor de kostendekkendheid van de drie hoofdstukken binnen de leges.

De leges uit Titel 1 zijn voor 134 % kostendekkend, terwijl die uit Titel 3 voor ongeveer 149 % kostendekkend zijn.

Voor Hoofdstuk 2 is kostendekking onhaalbaar. De geraamde kosten liggen rond € 1.008.000 (inclusief overhead) De geraamde opbrengst is ongeveer € 739.000,00, waarmee Hoofdstuk 2 voor rond 73 % kostendekkend is. Dekking voor dit verschil is gezien de huidige maatschappelijke ontwikkelingen niet te voorzien. Bovendien is nog onduidelijk hoe de baten en lasten voor legesplichtige diensten zich na de invoering van de Omgevingswet zullen verhouden. De totale kostendekkendheid van de Legesverordening blijft onder 100 %, namelijk rond 81 %.

Marktgeld

De marktgelden zijn vrijwel kostendekkend en worden, met uitzondering van het tarief voor stroom, met 3 % verhoogd. Bij het tarief voor de afnamen van stroom op de markt geldt dat de prijs per kWh is gestegen van rond € 0,20 in het najaar van 2021 naar rond € 0,80 nu. Daarom is er aanleiding om dit tarief met meer dan 3 % te verhogen. Voorgesteld wordt het tarief voor stroom op de markt te verhogen met 10 % naar € 1,10.

Precariobelasting

In deze Verordening is nu alleen nog de heffing van precario voor ondergrondse tanks geregeld. In 2022 is onderzocht of deze mogelijkheid in stand moet blijven. Hoewel deze heffing niet of nauwelijks wordt toegepast kan de Verordening, gezien de geringe inspanning om die te redigeren in stand blijven. Het tarief wordt met 3 % verhoogd.

Begraafrechten

De begraafrechten worden met 3 % verhoogd.

Havengeld

De tarieven worden met 3 % verhoogd. Voor het tarief voor recreatievaartuigen geldt vanaf 2022 het volgende. Jaarlijks wordt een toets gedaan op de marktconformiteit door een externe, onafhankelijke taxateur met specifieke expertise op dit gebied. Het tarief krijgt zijn beslag in de havengeldverordening die steeds aan het einde van het jaar wordt voorgelegd aan de raad voor het volgende heffingstijdvak (jaar)

Uit de laatste toetsing van 5 september 2022 blijkt dat in 2022 het marktconforme tarief € 1,55 had moeten zijn. Er is echter een tarief van € 1,50 gehanteerd. In aanvulling op de markttechnische update van de taxateur is gelet op de huidige explosieve prijsstijging onderzocht hoe het marktconforme tarief zich verhoudt tot de kostprijs voor de ligplaatsen in de Aanloophaven.

Dat de raad met een algemeen belang besluit heeft gemotiveerd dat het hanteren van een tarief onder de kostprijs over het algemeen noodzakelijk is, wil niet zeggen dat voor bepaalde jaren de kostprijs door een hoge bezetting op een dusdanig laag tarief uitkomt dat een tarief gehanteerd kan worden dat gelijk is aan de kostprijs of zelfs boven de kostprijs ligt.

Volgens de eerder gehanteerde kostprijsberekening ligt de integrale kostprijs voor 2022 op € 1,64. Uitgaande van dit tarief en de verhoging met 3 % wordt voor 2023 een tarief van € 1,70 (€ 1,64 plus 3% plus afronding) voorgesteld.

Verlichting lokale lastendruk

Voor de meeste huishoudens is 2023 het derde opeenvolgende jaar, waarin zij door de landelijke ontwikkelingen hard worden getroffen. Daarom is gezocht naar een manier om de stijgende lasten te verzachten. Voorgesteld wordt om alle huishoudens in 2023 een éénmalige korting van € 100,- te geven. Technisch verwerken wij dit in het tarief van de afvalstoffenheffing, omdat daarmee het grootste gedeelte van de inwoners van de gemeente wordt bereikt. Deze korting betekent een éénmalige kostenpost van ongeveer € 950.000, maar voor dit voorstel is voldoende dekking in de algemene reserves.

Publicatie en communicatie

Na goedkeuring zullen de belastingverordeningen 2023 conform de gestelde eisen, digitaal worden gepubliceerd. De vaststelling van de verordeningen wordt in Zeewolde Aktueel gepubliceerd. Team communicatie is hierbij betrokken.

Overige ondersteunende diensten

De vast te stellen verordeningen zijn afgestemd met de afdelingen Ruimte en Publiek van de gemeente Zeewolde en met het taakveld Juridische zaken en het team Financiën van Meerinzicht.

De secretaris,

de burgemeester,

K.C. Hamstra

G.J. Gorter

Bijlagen

raadsvoorstel
verordeningen
was-wordtlijst
vergelijkingstabel tarieven 2022 en 2023

De raad van de gemeente Zeewolde,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 15 november 2022;
gehoord de commissie Bestuur, Ruimte en Samenleving d.d. 8 december 2022;

Besluit

Zeewolde

1. voor 2023 scenario 2 vast te stellen;
2. de volgende verordeningen voor 2023 vast te stellen:
 - Onroerende zaakbelastingen
 - Toeristenbelasting
 - Forensenbelasting
 - Rioolheffing
 - Afvalstoffenheffing
 - Begraafrechten
 - Leges
 - Marktgeld
 - Precariobelasting
 - Havengeld
3. in 2023 een éénmalige korting van € 100,-- op de afvalstoffenheffing te verlenen aan alle huishoudens en de kosten hiervan te dekken door een eenmalige onttrekking uit de algemene reserve.;
4. de 2e begrotingswijziging voor het dienstjaar 2023 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Zeewolde in zijn openbare vergadering van 22 december 2022.

de griffier,

de voorzitter,

L. van Heezik

G.J. Gorter